

Медіація у врегулюванні конфліктів

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Врегулювання конфліктів та медіація</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2курс, 3 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЄКТС/120 годин: лекції 6 год., практичні 2 год., самостійна робота 112 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік, МКР, ДКР</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.філос.н., доц. Коломієць Тетяна Володимирівна 050-357-84-75 Семінарські: викладач, Баханов Олексій Юрійович, e-mail: bakhanov@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=8274</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Конфлікт є невід'ємною частиною нашого життя. Різниця у поглядах інтересах та потребах людей призводить до виникнення складних ситуацій та порушує комунікацію між ними. Сфери прояву конфліктів украй різноманітні: політика, економіка, соціальні відносини, погляди й переконання людей. Нажаль, як показує практика, конфлікти вирішуються або силовим методом, або за допомогою судової процедури. Це пов'язано зі сприйняттям конфлікту, як негативного явища якого більшість людей намагається уникати. А у разі неможливості цього зробити, ідуть до кінця у відстоюванні власних інтересів. Але існує альтернативний метод вирішення спорів – це медіація. Яка розглядає конфлікт як можливість пошуку нових рішень. На данні час медіація широко використовується у світі. Медіація, як один з видів альтернативного вирішення спорів стає невід'ємною складовою соціальної і правової культури суспільства. Основні принципи медіації такі як, неупередженість, конфіденційність та добровільність дають змогу у процесі вирішення конфлікту прийти к консенсусу з максимальним урахування бажань та вимог конфліктуючих сторін.

Опанування базових основ медіації дає змогу подолати труднощі у спілкуванні, знизити градус емоційної напруги конфліктуючих сторін. Які є види та моделі медіації? Як їх використовувати під час вирішення конфлікту? Як складати карту конфлікту? Що таке мова тіла? Що таке

медіабельність спору? Як визначати емоційний градус конфлікту? Що таке фрази бар'єри та фрази помічники? Які є види запитань та як їх використовувати? Що таке медіаційна угода?

На ці та низку інших подібних питань студент зможе правильно відповісти, лише зрозумівши і засвоївши тонкощі процедури проведення медіації, принципи медіації, види та моделі медіації, різновиди медіації.

Завдяки засвоєнню змісту програми студенти матимуть можливість аналізувати сучасну практичну медіацію, шляхи врегулювання конфлікту, що спираються на новітні соціологічні дослідження. Викладач надаватиме цілісний огляд багатоманітних типів сучасних конфліктів та характеризує соціальні причини їх виникнення. На заняттях буде виявлено особливості новітніх форм медіації. Викладач продемонструє роль посередництва і переговорів у врегулюванні і трансформації конфлікту. Буде розглянуто теоретичні підходи щодо управління конфліктом та його вирішення за допомогою медіації.

Студенти вмітимуть здійснювати аналіз причин, динаміки та наслідків конфлікту через побудову карти конфлікту на практичних заняттях. Від студентів очікується вміння застосовувати сучасні моделі медіації при вирішенні конфліктів. Для провадження подальшої професійної діяльності студенти набувають навичок формулювання переговорних позицій під час врегулювання конфлікту, отримують знання щодо особливостей процесу медіації та засад проведення діалогу.

Комунікація з викладачем можлива і заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також в межах двох годин консультацій з викладачем, місце та час якої повідомляється студентам додатково.

Метою викладання навчальної дисципліни «Медіація у врегулюванні конфліктів» згідно освітньої програми є формування у студентів компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 01 - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- ЗК 04 - Здатність бути критичним і самокритичним;
- ЗК 07 - Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 11 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК 16 - Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості;

Фахові компетентності:

- ФК 09 - Здатність здійснювати аналіз соціальних причин та наслідків конфлікту;
- ФК 11 - Здатність здійснювати процедуру медіації, налагоджувати та підтримувати комунікацію між різними сторонами конфлікту;
- ФК 13 - Здатність здійснювати миротворчу діяльність відповідно до норм міжнародного та вітчизняного права та загальнолюдських етичних міркувань.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати **програмні результати навчання:**

- РН 13 - Розуміти соціологічні теорії конфліктів та миру, причин та особливостей перебігу регіональних та етнічних конфліктів у світі, методів та процедур їх врегулювання та попередження;
- РН 14 - Визначати найбільш ефективні стилі управління в різних типах організацій, оцінювати мотиваційний фон персоналу організації, рівень конфліктності в колективі, використовувати технології PR в управлінні організацією;
- РН 15 - Відслідковувати актуальну ситуацію в процедурі медіації, прогнозувати її розвиток, скеровувати перемовини відповідно до етапів медіації.

Після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

- джерел виникнення , структури та видів конфлікту;
- природи виникнення та поняття медіації;
- сутності та функцій медіації;
- теоретичних підходів управління конфліктом та його вирішення шляхом медіації;
- особливостей процесу медіації та засад проведення переговорів;
- способів впливу особи та організацій на політику;
- принципів міжнародної політики;
- особливостей застосування медіації у сфері суспільних відносин;
- структури суспільства, соціальної стратифікації, класифікації соціальних груп;
- способів вирішення соціальних конфліктів;
- про особливості процесу сімейної медіації;
- про особливості та перспективу розвитку медіації в Україні;
- принципів організації соціологічних досліджень;

Уміння:

- аналізувати причини виникнення соціально-політичних конфліктів;
- здійснювати критичний аналіз причин виникнення конфлікту та способів їх вирішення;
- критично оцінювати дії учасників конфлікту;
- пояснювати функціонування особистості, групи, спільноти, організації у процесі медіації;
- знаходити причинно-наслідкові зв'язки між соціально-політичними процесами та конфліктами, що відбуваються в суспільстві;
- формулювати переговорні позиції під час врегулювання конфліктів;
- використовувати знання процедури проведення медіації у професійній галузі;

Студенти також отримають практичний досвід формування імітаційних кейсів, застосування сучасних моделей, стадій, технік медіації у своїй професійній та громадській діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати аналітичні та логічні здібності, вміння міркувати процесом, навички командної роботи.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опанувати комунікативні навички та вирішувати складні конфліктні ситуації під час професійної діяльності.

Пререквізити: ПО 02 Теорія і історія врегулювання конфліктів, ПО 12 Соціологія та психологія криз та конфліктів

Постреквізити: ПО 04 Сучасні теорії миру та конфліктів, ПО 14 Соціологія гендерних конфліктів, ПО 16 Політичний діалог та медіація, ПО 07 Теорія і практика переговорних процесів, ПО 11 Сімейна медіація, ЗО 08 Врегулювання конфліктів в інформаційній сфері, ПО 09 Соціологія організацій, управління та трудових конфліктів, ПО 18 Виробнича практика, ПО 19 Переддипломна практика, ПО 20 Підготовка кваліфікаційної роботи

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту.

Тема 2. Сутність та природа медіації.

Тема 3. Принципи та процедура медіації.

Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.

Тема 5. Сімейна медіація.

Тема 6. Медіація в освітньому просторі.

Тема 7. Бізнес медіація

Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.

Тема 9. Міжнародні стандарти медіації.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях та семінарських заняття, а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

1. Медіація у професійній діяльності юриста : підруч. / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. – Одеса : Екологія, 2019. – 456 с. <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c971a47d-3819-40b9-b162-f443a8d2b260/content>
2. Лемперер А., Зальцер Ж., Колсон О., Кордунян І., Пекар М., Коган Ю. Б. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти / пер. з англ. І. Кордунян. – Київ : Видавництво «РАЦІО», 2024. – 344 с. – ISBN 978-617-95350-8-6.
3. Докаш В. І. (упоряд.). Конфліктологія та медіація : навч. посіб. ; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – 2-ге вид., допрац. і переробл. – Львів : Новий Світ-2000, 2025.-300 с. <https://discovery.kpi.ua/Record/000646009>
4. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація : підручник для підготовки професійного переговорника. – 2-ге вид., переробл. – Київ : Гельветика, 2021. – 344 с. ISBN 978-966-2394-46-7.
5. Пиголенко, І. В. Медіація та антикризові комунікації як засоби вирішення конфліктів / Пиголенко І. В., Груба О. Г. // Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». – 2022. – № 96. – С. 6–14. <https://ela.kpi.ua/items/dfdf8f5e-2709-4b8b-ac83-4159b19d97d3>

4.2 Допоміжна література:

1. Гриб А. М., Михайлов О. М. Становлення та розвиток інституту примирення на українських землях (IX ст. — 1917 р.): монографія. Одеса : Фенікс, 2018. 202 с.
2. Фурса С. Медіація в Україні : актуальні питання теорії і практики та необхідність законодавчої регламентації. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2014. Вип. 1. С. 5–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2014_1_3
3. Багінський А.В. Україна у «вирві причинності»: час якісних змін / Андрій Владиславович Багінський // Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”. Політологія. Соціологія. Право. – 2015. – №1/2 (25/26). – С. 19–24.
4. Культурні цінності Європи/ За ред. Ганса Йоаса і Клауса Віганда.- Пер.з нім.- К.:ДУХ І ЛІТЕРА, 2014.-551 с.,(С. 9-11 ; 227-230; 439-441).
5. Кутуєв П. В. Модерн, модернізація та розвиток: ідеї та практики / П.В. Кутуєв – К.: Талком, 2015 – 467 с.
6. Багінський А.В. Консолідація демократії: часовий вимір /А.В. Багінський // Час у дзеркалі науки: І Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція (19 березня 2011 року): Матеріали виступів. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – С.61—63.
7. Багінський А.В. Методологія проектів «Freedom House»: «за» та «проти» /А.В. Багінський // Збірник тез Першого національного конвенту українського відділення Міжнародної асоціації студентів політичної науки (м. Одеса, 24—25 березня 2011 року). – Одеса: Фенікс, 2011. – С.16—19.
8. Георгій Дерлуг'ян. Соціальна еволюція людства: західний і радянський модернізаційні досвіди// Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2018. – № 2. – С. 165-184.

<http://stmm.in.ua/archive/ukr/2018-2/12.pdf>

9. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Макс Вебер ; Перекл. з нім., післям. та комент. О. Погорілого. — Київ, 1998.- С. 157—272. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>
10. Соціологія модерну та модернізації [Електронний ресурс] : підручник для студ. спеціальності 054 «Соціологія», спеціалізації «Врегулювання конфліктів та медіація» / П. В. Кутуєв, А. В. Багінський, О. І. Василець, М. Н. Єнін, О. М. Казьмірова, Т. В. Коломієць, Г. О. Коржов, Д. В. Макаренко, І. В. Мацко-Демиденко, І. В. Піголенко, О. П. Северинчик, О. Л. Якубін; Кपी ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 3333 кбайт). – Київ : Кपी ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 355 с. <http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/02/Sociology-of-modernity-and-modernization.pdf>

Інформаційні ресурси

1. <http://www.sociology.kpi.ua/literature/> - електронна бібліотека кафедри соціології Кपी ім.Ігоря Сікорського
2. <http://stmm.in.ua/> - журнал Інституту соціології НАНУ «Соціологія: теорія, методи, маркетинг»
3. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник Кपी ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/>– Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
5. <https://prometheus.org.ua/> - найкращі онлайн-курси України та світу

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту.

Основні питання: Сутність структура та види конфліктів. Ознаки конфліктів. Чинники та джерела виникнення конфліктів. Об'єктивні та суб'єктивні складові конфлікту. Функції конфлікту. Практичні кейси.

СРС: Розгляд групових та міжособових конфліктів

Тема 2. Сутність та природа медіації.

Основні питання: Природа та поняття медіації. Компоненти медіації. Позиції, інтереси, потреби, як основні складові медіаційного процесу. Сфера застосування медіації. Переваги медіації. Практичні кейси на розуміння позицій, інтересів та потреб.

СРС: Розгляд принципів медіації. Розгляд практичних кейсів щодо способів вирішення конфліктів.

Тема 3. Принципи та процедура медіації.

Основні питання: Ключові принципи медіації. Процедурні принципи. Організаційні принципи. Предметна та процедурна конфіденційність. Основні складові процедури медіації. Учасники медіації. Функції медіатора. Премедіація. Медіабельність спорів. Практичні кейси.

СРС: Розгляд практичних кейсів на предмет медіабельності.

Семінарські (практичні) заняття

Основною формою роботи на семінарському занятті є практичні кейси, які поєднують комунікативні здатності слухачів з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час вирішення конфліктної ситуації, студента, здатність оперативно реагувати на запитання аудиторії.

Семінарські заняття мають на меті розвиток у студентів вміння працювати з науковою літературою, приймати активну участь у дискусії, формулювати та відстоювати свою позицію, розробляти та представляти презентації з ключових тем

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять:

- сформулювати у студентів розуміння поняття медіації та її сутності;
- сформулювати у студентів поняття сутності та видів конфлікту;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей застосування технік та методів в медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливості поведінки під час конфлікту;
- ознайомлення студентів з видами медіації в сучасному світі;
- засвоєння студентами знань про структуру, процедуру та фази медіації;
- засвоєння студентами знань про процес практичного проведення медіації;
- ознайомлення студентів з правовим регулюванням медіації в Україні та світі;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення сімейної медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення бізнес медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення медіації під час вирішення трудових спорів;
- засвоєння студентами знань щодо реалізації процедури медіації в сфері освіти;
- ознайомлення студентів з процедурою проведення медіації у країнах світу;
- з'ясування перспективи розвитку медіації в Україні

Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту

Заняття передбачає аналіз структури та видів конфліктів, ознак конфліктів, чинників та джерел виникнення конфліктів. Розгляд конфліктних ситуацій на прикладі шкали ескалації конфлікту Ф. Глазла.

Очікується що протягом заняття студенти під керівництвом викладача розглянуть конфліктні кейси. Розробляють карту конфлікту. Визначають рівень емоційної напруги конфліктуючих сторін, та обирають стратегію вирішення конфлікту.

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота здобувача включає:

підготовка до аудиторних занять – 92 год;

підготовка до модульної контрольної роботи – 4 год;

підготовка домашньої контрольної роботи – 10 год;

підготовка до заліку – 6 год.

Загалом – 112 год.

Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.

Основні питання: Превентивна медіація. Медіація врегулювання спорів. Приватна медіація. Інтегрована медіація. Позасудова та присудова медіація. Добровільна та обов'язкова медіація. Он-лайн медіація. Відновна модель. Норативна модель. Класична модель. Оціночна модель. Розрахункова модель. Терапевтична модель. Фасилітаційна модель. Регулятивна модель.

Трансформативна модель. Фази медіації. Активне слухання. Мозговий штурм. Торг. Схожа ситуація. Моделювання. Обмін почуттями. Компромісні домовленості. Директивна дія. Третейський суддя, Арбітр, Посередник, Помічник, Спостерігач. Практичні кейси.

СРС: Розгляд видів та моделей медіації. Опрацювання технік медіатора.

Тема 5. Сімейна медіація.

Основні питання: Причини виникнення сімейних конфліктів. Особливості процедури проведення сімейної медіації. Участь неповнолітніх у процедурі медіації. Психологія в сімейній медіації. Перспективи практичного застосування сімейної медіації в Україні. Практичні кейси

СРС: Опрацювання технік медіатора

Тема 6. Медіація в освітньому просторі.

Основні питання: Конфлікт і медіація в освіті. Моделі та техніки медіації в освіті. Служби примирення у вирішенні конфліктів. Українська модель медіації в освіті. Практичні кейси.

СРС: Розгляд стадій та складових медіації в освітньому процесі.

Тема 7. Бізнес медіація.

Основні питання: Сфера застосування та медіабельність бізнес медіації. Особливості проведення медіації у комерційних спорах. Практичне застосування бізнес медіації, як фактор формування та розвитку цивілізованих відносин у господарській сфері в Україні. Практичні кейси.

СРС: Розгляд стадій та складових бізнес медіації

Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.

Основні питання: Особливості медіації у вирішенні трудових спорів. Фази медіації у вирішенні трудових спорів. Стадії та етапи медіації у трудових відносинах. Індикатори медіабельності трудового спору Робота з інтересами та потребами сторін. Практичні кейси.

СРС: Розгляд стадій та складових медіації у вирішенні трудових спорів..

Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні

Основні питання: Правове регулювання медіації та її практичне застосування в країнах світу. Регламентація процедури медіації. Права та обов'язки учасників медіації у міжнародній практиці. Декларації генеральної Асамблеї ООН. Інструменти розвитку медіації в Україні. Світовий досвід та розвиток медіації в Україні. Особливості практичного впровадження медіації в Україні.

СРС: Особливості процедури проведення медіації у міжнародній практиці. Ознайомлення з проектами закону про медіацію

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал дисципліни «Медіація у врегулюванні конфліктів», студенти виконують індивідуальне семестрове завдання шляхом проведення процедури медіації за певними кейсами. Самостійне проведення процедури медіації сприяє поглибленню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, сприяє формуванню вміння використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань. Практичні кейси студенти складають самостійно, та подають на перевірку викладачу. Проведення процедури медіації відбувається на семінарських заняттях.

Відвідуваність і виконання завдань

Дисципліна «Медіація у врегулюванні конфліктів» спрямована на формування у студентів практичних навичок проведення процедури медіації. Розробка та виконання практичних кейсів на семінарських заняттях невід'ємно пов'язані з теоретичним матеріалом який викладається на лекціях. Тому для належного розуміння та засвоєння дисципліни студентам необхідно відвідувати лекції та семінари у повному обсязі. Робота над помилками, яка проводиться на кожному занятті, дає змогу постійно вдосконалювати майстерність проведення медіації, знаходити більше варіантів вирішення конфліктних ситуацій. Форма рольової гри, що використовується під час проведення медіації дає змогу студентам розвинути комунікативні навички та оволодіти емпатичною складовою медіації. Не відвідування лекцій та семінарських занять призведе до зниження рейтингу студента. Лекційні заняття не потребують відпрацювання. Семінарські заняття обов'язково відпрацьовуються. Відпрацювання семінарського заняття відбувається шляхом розробки та виконання практичних кейсів які розглядались під час пропущених семінарських занять, під час перерви або після завершення заняття.

Теми і завдання для практичних занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступні у Гугл класі.

Студенти можуть вільно використовувати електронні гаджети та письмові нотатки під час роботи на лекціях та семінарських заняттях.

Форми роботи

Навчальні заняття з дисципліни “Медіація у врегулюванні конфліктів” проводяться у формі тренінгів, кожен з яких розділений на дві частини:

1. Викладання теоретичного матеріалу.
2. Практичні кейси.

На лекціях викладач формулює положення теорій сучасних теорій соціально-політичних конфліктів та моделей, видів і технік медіації, демонструє кейси сучасних конфліктів та медіації, відтворює матеріал у вигляді презентації. Лекції відбуваються у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання, або матеріал попередніх занять.

Основною формою роботи на семінарському занятті є практичні кейси, які поєднують комунікативні здатності студентів з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час вирішення конфліктної ситуації, студента, здатність оперативна реагувати під час проведення процедури медіації.

Опанування дистанційних курсів.

За бажанням здобувача в умовах, що не сприяють регулярному відвідуванню занять, допускається вивчення окремих змістовних частин освітнього компонента в асинхронному режимі, зокрема, через опанування дистанційних курсів. Для врахування в системі оцінювання балів за опанування таких курсів, вони мають відповідати змістовно силабусу, бути узгоджені із викладачем, та на підтвердження проходження курсів студент має надати відповідний документ із зазначенням назви та обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку, визначеному у відповідному Положенні КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, складання практичних кейсів, виконання завдань](#)
Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу](#).

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- виконання модульної контрольної роботи;
- роботи на семінарських заняттях;
- виконання домашньої контрольної роботи.

Критерії нарахування балів.

1. Модульна контрольна робота.

Ваговий бал – 40 балів.

«відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 36-40 балів;

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями 30-35 балів;

«задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 24-29 балів;

«незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам на «задовільно» – 0 балів.

2. Робота на семінарському занятті оцінюється у 20 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно», творчий підхід до розкриття проблеми, залучення різноманітної інформації та обґрунтування доцільності її використання – 18-20 балів;

«добре», глибоке розкриття проблеми (на рівні «сутність»- «закономірність»), відображена власна позиція – 15-17 балів;

«задовільно» – обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками – 12-14 бали;

«незадовільно» – немає роботи на семінарі - 0 балів.

3. ДКР - 40 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно», робота повністю відповідає темі, містить глибокий аналіз, критичне осмислення матеріалу, посилання на авторитетні джерела, логічну структуру та правильне оформлення згідно з вимогами - 36-40 балів;

«добре», робота відповідає темі, має достатньо глибокий аналіз, проте можливі незначні неточності або недостатньо критичного осмислення. Оформлення відповідає вимогам, але є незначні недоліки - 30-35 балів;

«задовільно» - робота частково розкриває тему, містить загальні положення без глибокого аналізу, використано недостатню кількість джерел, є помилки у структурі або оформленні - 24-29 балів;

«незадовільно» -робота не відповідає темі або розкриває її поверхнево, відсутній аналіз, є значні порушення у структурі та оформленні, недостатньо або взагалі відсутні посилання на джерела - 0 балів.

4. Заохочувальні бали

Всього не більше 10 балів за такі види робіт:

за науково-дослідницьку діяльність (участь у конференціях, конкурсах студентських робіт, публікації);

участь у факультетських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських олімпіадах.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни доводиться до здобувачів на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи або співбесіди.

5. Залік.

Ваговий бал – 100.

Залік передбачає відповідь студента на два питання. Питання є різними за змістом, відповідають тематиці лекцій, семінарів, самостійної роботи, питань з самоконтролю. Кожне питання оцінюється в 50 балів.

Критерії оцінювання:

48-50 балів - студент демонструє глибоке знання змісту навчального матеріалу, здатність до системного й міждисциплінарного аналізу проблем курсу; вільно й коректно використовує наукові поняття та терміни, формулює логічні, аргументовані висновки, виявляє власну обґрунтовану позицію щодо дискусійних питань;

43-47 бали - студент демонструє дуже добрий рівень засвоєння навчального матеріалу, добре орієнтується в основних темах курсу, здатний до аналізу та узагальнення; можливі поодинокі неточності у формулюваннях або прикладах, які не впливають суттєво на загальний рівень відповіді;

38-42 бали - студент демонструє достатньо повне розуміння основних тем і питань курсу. Використовує базову наукову термінологію, однак аналіз є переважно описовим; висновки сформульовані, але не завжди достатньо аргументовані;

33-37 бали - студент демонструє загальне уявлення про навчальний матеріал, але відповіді містять помітні неточності у визначеннях, прикладах або логіці викладу; застосування наукової термінології є обмеженим, аналітична складова виражена слабо;

30-32 бали - студент демонструє фрагментарні знання окремих тем курсу, орієнтується лише в частині ключових понять; відповіді неповні, поверхові, висновки недостатньо обґрунтовані;

0-29 балів - студент не орієнтується у ключових поняттях і проблематиці курсу; відповіді нелогічні або відсутні.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

Під час роботи на лекціях та семінарських заняттях студент уважно слухає викладача, задає питання. Під час перегляду презентації робить нотатки. Під час участі у процедурі медіації та роботи на помилках, сміливо висловлює свою точку зору, але обов'язково аргументує її. Пропонує власні варіанти вирішення конфлікту, технік медіації, запитань та послідовності етапів процедури медіації. Не соромиться вчитись на власних помилках, намагається скласти власну карту конфлікту, та виявити приховані інтереси та потреби сторін конфлікту. Готуючи практичний кейс спирається на теоретичний матеріал та літературу, що були надані викладачем під час лекційних занять. Памятає, що студент який мовчить та не виявляє активність під час проведення занять, не дає можливості викладачу в повному обсязі оцінити рівень знань та здібностей студента. Це в свою чергу негативно впливає на проміжний та підсумковий рейтинг студента.

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів у створенні та роботі Студентських служб примирення (на факультеті).

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем кафедри соціології Коломієць Тетяна Володимирівна

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 9 від 26.06.2024)

Додаток 1

Питання МКР

1. Причини виникнення конфліктів.
2. Типологія та структура конфліктів.
3. Види та функції конфліктів.
4. Динаміка та діагностика конфлікту
5. Стратегії поведінки в конфлікті
6. Етапи та способи вирішення конфліктів.
7. Функції та фази конфлікту.
8. Діагностика конфлікту.
9. Карта конфлікту.
10. Особливості поведінки під час конфлікту.
11. Медіація, як спосіб урегулювання конфліктів.
12. Переваги медіації.

13. Принципи медіації.
14. Організаційні принципи.
15. Процедурні принципи. Основні складові процедури медіації.
16. Види та моделі медіації.
17. Функції та стратегії медіації у професійній діяльності.
18. Сторони медіації у професійній діяльності.
19. Медіатор та інші учасники медіації.
20. Взаємодія сторін медіації.
21. Позиції, інтереси, потреби, як основні складові медіаційного процесу.
22. Предметна та процедурна конфіденційність.
23. Компетентності медіатора. Конфіденційність та неупередженість у вирішенні конфліктів.
24. Техніки та фази медіації.
25. Активне слухання. Невербальна комунікація.
26. Функції медіатора.
27. Медіабельність спорів.
28. Види медіації.
29. Моделі та техніки медіації в освіті.
30. Бізнес медіація: поняття, сутність.
31. Основні характеристики трудового арбітражу та медіації
32. Процес посередництва та медіація у політичних конфліктах